

Общност за обмен на опит и споделяне

Създаване на пространство за преподаватели във висшето образование за обмен на опит и споделяне на добри практики

Цели на обучението Накратко

- Определяне на стойността на общността в практиката (CoP) в контекста на внедряването на ИИ.
- Да се идентифицират практически методи за споделяне на подсказки, неуспехи и успехи в областта на изкуствения интелект.
- Обсъждане на стратегии за преодоляване на институционалните бариери и страха от оценка.
- Да се изработи проста рамка за обмен на информация в областта на ИИ на ниво катедра или между университети.
- Насърчаване на култура на „критичен оптимизъм“ по отношение на инструментите за ИИ в хуманитарните науки.

Защо се нуждаем от общност:

Ефектът на силоза – ключови понятия и дефиниции

- **Предизвикателство:** Актуализациите на ИИ се извършват всяка седмица. Отделните лектори се мъчат да се справят.
- **Риск:** Без споделяне повтаряме същите грешки (например неефективни подсказки, неоткрити халюцинации).
- Пропуск **в хуманитарните науки:** Областите на STEM често доминират в дискурса за ИИ. Хуманитарните науки се нуждаят от специално място за обсъждане на:
 - Етика и пристрастност
 - Креативност и авторство
 - Критичен анализ срещу генериране на съдържание
- **Решение:** Колективна интелигентност > Индивидуална експертиза.

Определяне на общност в практиката

Общността в практиката (CoP) не е просто среща; това е група от хора, които:

1. Споделят обща загриженост или страст (ИИ в образованието).
2. задълбочават знанията си чрез постоянна взаимодействие.
3. Създават общи ресурси.

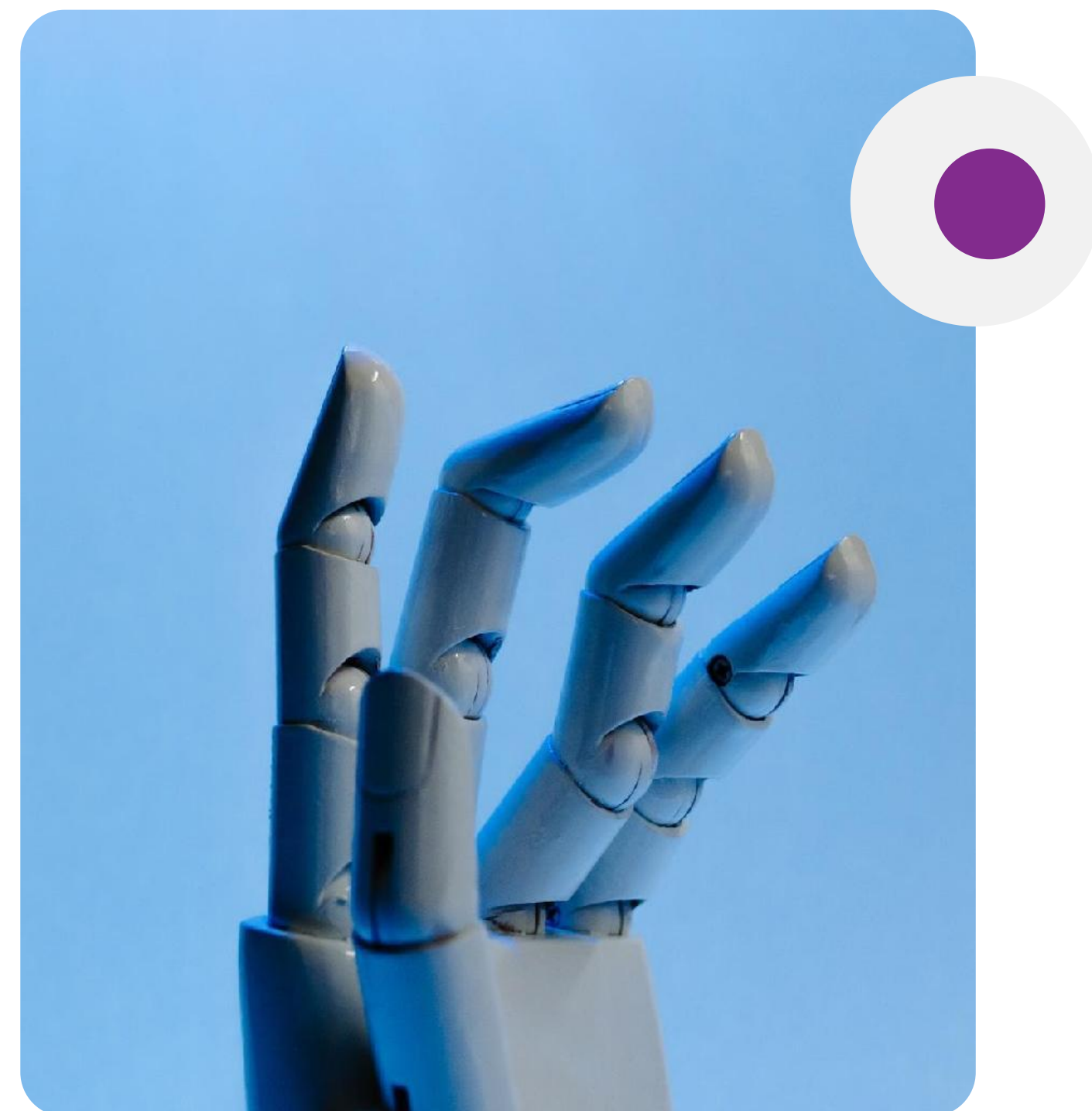
Ключови характеристики за общностите в практиката в областта на изкуствения интелект:

- **Психологическа сигурност:** безопасно пространство, в което да признаеш „Не знам“ или „Обърках нещата“.
- **Междудисциплинарност:** Историци, които се учат от лингвисти; социолози, които се учат от философи.
- **Ориентирани към действие:** Фокус върху споделянето на инструменти, а не само върху оплакване от проблеми.

Защо общности в практиката сега?

- Бързите промени в областта на изкуствения интелект затрудняват отделните преподаватели да се справят с инструментите, рисковете и най-добрите практики. Общностите в практиката намаляват дублирането на усилията и ускоряват ученето чрез обединяване на опита, което позволява информирано и етично интегриране на изкуствения интелект в хуманитарните науки.
- Общностите в практиката ни превеждат от изолирани експерименти към колективна интелигентност. Споделянето на неуспехите наред с успехите нормализира кривата на учене и изгражда култура на доверие, която подкрепя критичното и творческо използване на изкуствения интелект.
- Общността в практиката е група от хора, които споделят загриженост или страст към дадена тема и задълбочават знанията си чрез постоянна взаимодействие. В този контекст общият фокус е отговорното, ефективно и справедливо използване на ИИ в преподаването и изследванията в хуманитарните науки.
- Ефективните общности в практиката са целенасочени, ръководени от колеги и ориентирани към действие. Те генерират ресурси за многократна употреба (подказки, рубрики, казуси), решават проблеми съвместно и поддържат професионалното развитие във времето.

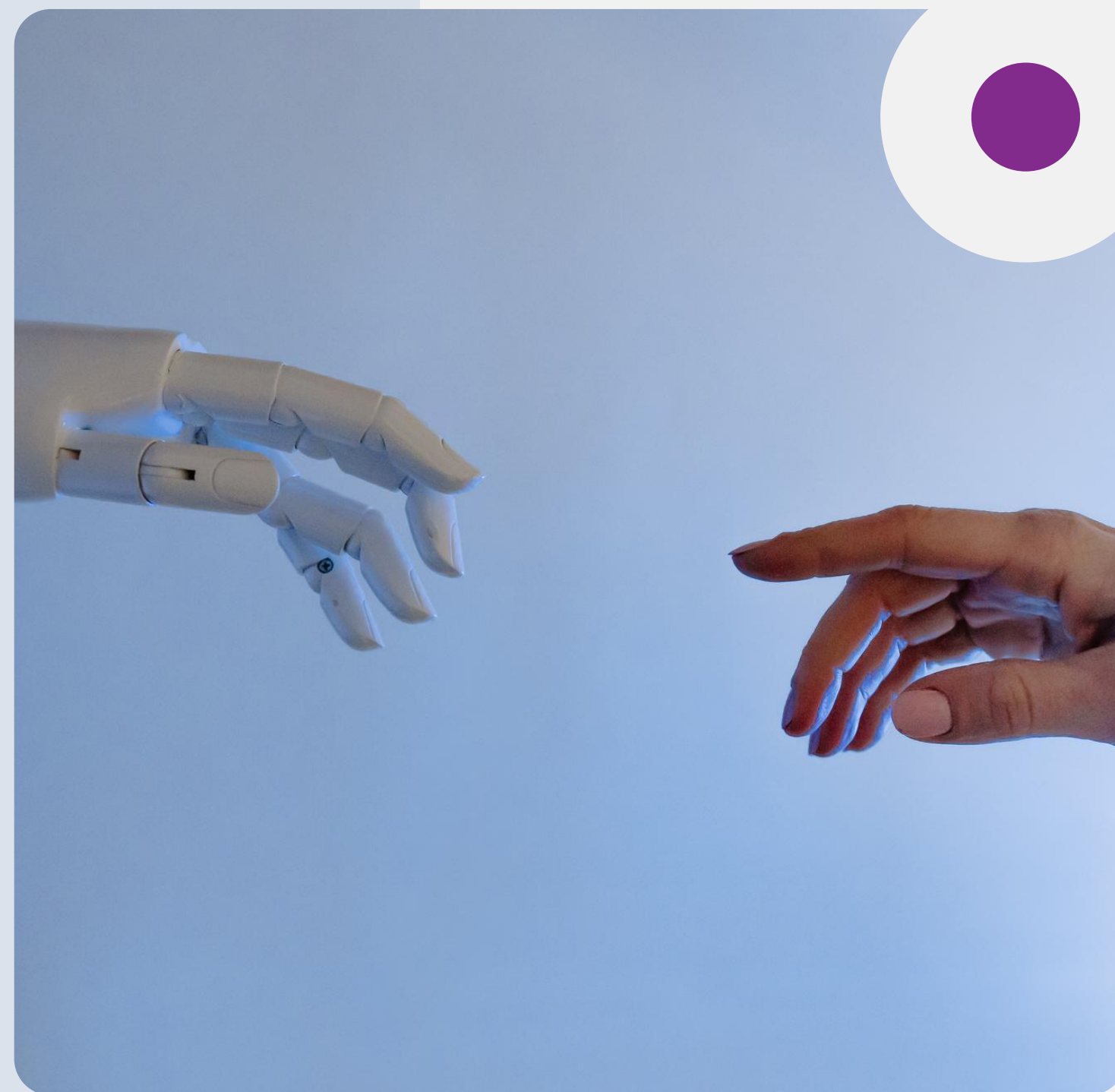

Интеракция:

„Изповедалнята на ИИ“

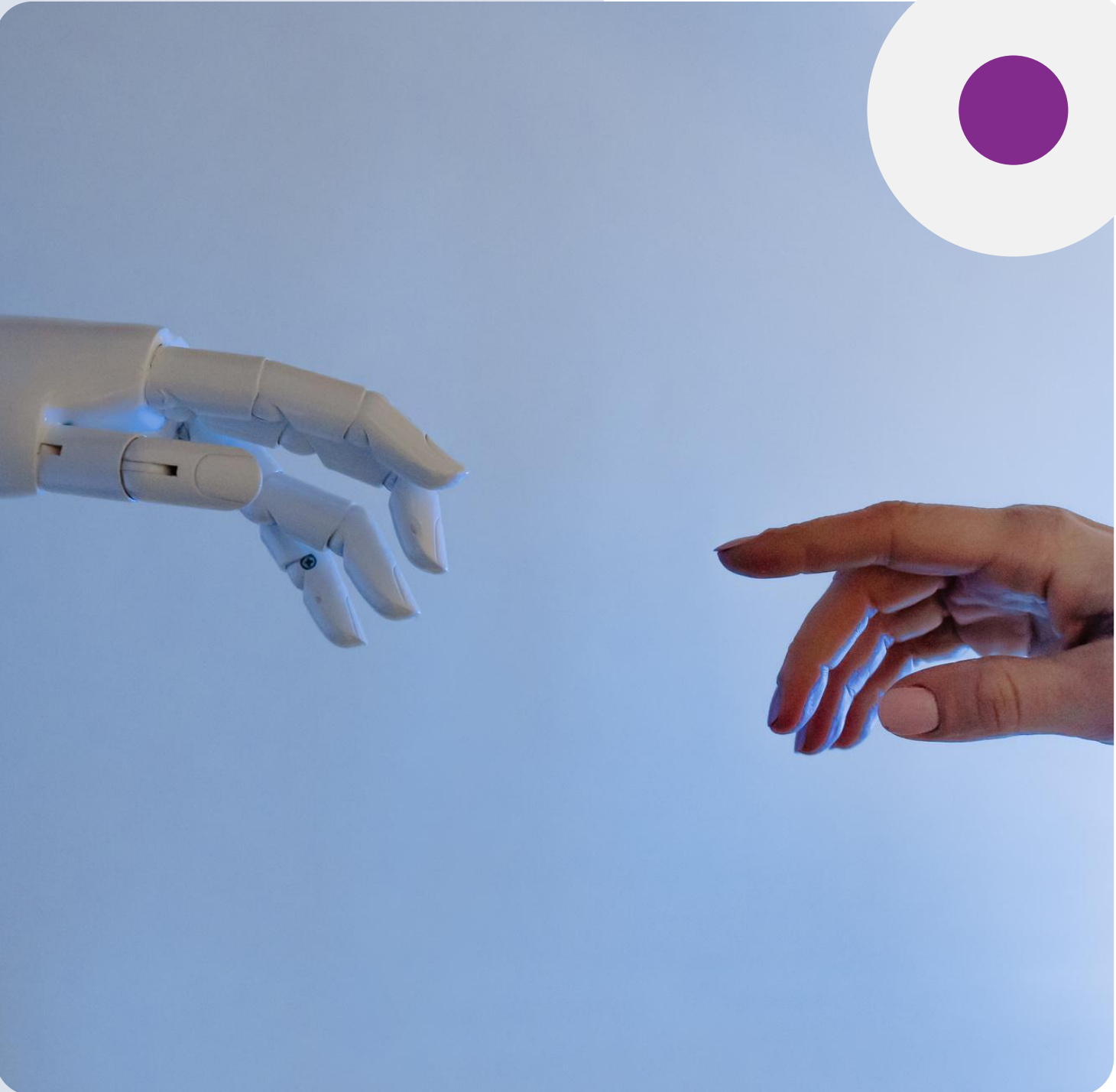
ЗАДАЧА: Обърнете се към партньор или използвайте чата. Споделете един „провал на ИИ“ или „объркване на ИИ“:

- Промпт, който не е проработил.
- Работа на студент, която ви е заблудила.
- Етичен дилема, която не сте могли да решите.
- Често чуваме само за „супер потребителите“, които правят невероятни неща. Това може да бъде обезкуражаващо. Споделете провал или объркване.
- Като ги споделяме, осъзнаваме, че технологията е несъвършена и че нашите трудности са общи. Това изгражда доверието, необходимо за една общност.
- В двойки или тройки споделете един провал, свързан с ИИ, или нерешен дилема (например, измислени цитати, които са пропуснати при оценяването, пристрастност в списъците с литература или неясна информация от страна на студентите).
- Като група определете какво би помогнало за предотвратяване или разрешаване на проблема (например списък за проверка, рубрика, по-ясна политика). Запишете идеите в споделеното работно пространство на CoP, за да създадете нови ресурси.

Лесни начини да започнете да споделяте

- **Кръжоци за казуси:** Представяне на анонимни казуси на студенти.
- **Съвместни експерименти:** Двама преподаватели от различни области провеждат една и съща задача по ИИ и сравняват резултатите.
- **Форуми за студенти и преподаватели:** Каним студентите в общността на практиката, за да обяснят как *те* използват ИИ (радикална прозрачност).
- **Външни експерти:** Покана към технически експерти да отговорят на конкретни въпроси от областта на хуманитарните науки.

Преодоляване на бариерите пред общността

ПРЕЧКА 1: **Време.**

- Натискът на времето, неравномерният достъп до ИИ и институционалните бариери могат да ограничат междудисциплинарния обмен
- РЕШЕНИЕ: Интегриране в съществуващите срещи (например, първите 10 минути от срещата на отдела са „Съвет за ИИ на месеца“).

ПРЕЧКА 2: **Страх от осъждане / синдром на самозванеца.**

- Страхът от осъждане възпира споделянето на грешки или несигурност, дори когато те предоставят най-богатите възможности за учене.
- РЕШЕНИЕ: Ръководството трябва да дава пример за уязвимост. Старшите професори трябва да споделят своите неуспехи първи.

ПРЕЧКА 3: **Институционална конкуренция.**

- Политиките и стимулите може да са неясни: лекторите може да нямат насоки относно разкриването на ИИ, очакванията за използване от страна на студентите или как да документират и оценяват стъпките по проверката.
- РЕШЕНИЕ: Да се разглежда компетентността в областта на ИИ като колективен актив на катедрата, а не като индивидуална надпревара.

Интерактивна задача: Решете сценария

СЦЕНАРИЙ:

Преподавател по история подозира, че 50% от класа е използвал ИИ за своите заключителни есета, но програмата е била неясна. Катедрата е разделена: едни искат да скъсат студентите, други казват, че вината е на преподавателя.

ДИСКУСИЯ:

- Как една общност на практика би се справила с това по-добре от дисциплинарна комисия?
- Какви ресурси би могла да предостави общността на практиката *преди* това да се случи?
- Изгответе план за действие от три точки за катедрата.
- Сформирайте малки групи. Всяка група изготвя един кратък, многократно използваем ресурс за 10 минути: шаблон за промпт, съобразен с предразсъдъците; мини-списък за проверка; или декларация за разкриване на информация, която студентите могат да приложат към заданията си.
- Групите качват ресурсите в общата банка с промптове. Фасилитаторът подбира и разпраща обобщен пакет на всички участници след сесията.

Защо хуманитарните науки трябва да ръководят общността в практиката

- Хуманитарните науки са експерти в:
 - Критично мислене
 - Етика и морално разсъждение
 - Оценка на източниците и контекста
- „Техническите“ хора създават инструментите; хората от „хуманитарните науки“ определят как те се вписват в обществото.
- СоР поставя *човешките ценности* в центъра на технологичното внедряване.
- Изкуственият интелект често се представя като техническо умение. Това не е така. Той е езиково и етично предизвикателство.
- Общността на практика, ръководена от хуманитаристите, гарантира, че не просто питаме „Как да използвам този инструмент?“, а „Трябва ли да използвам този инструмент и какво означава това за човешкото учене?“

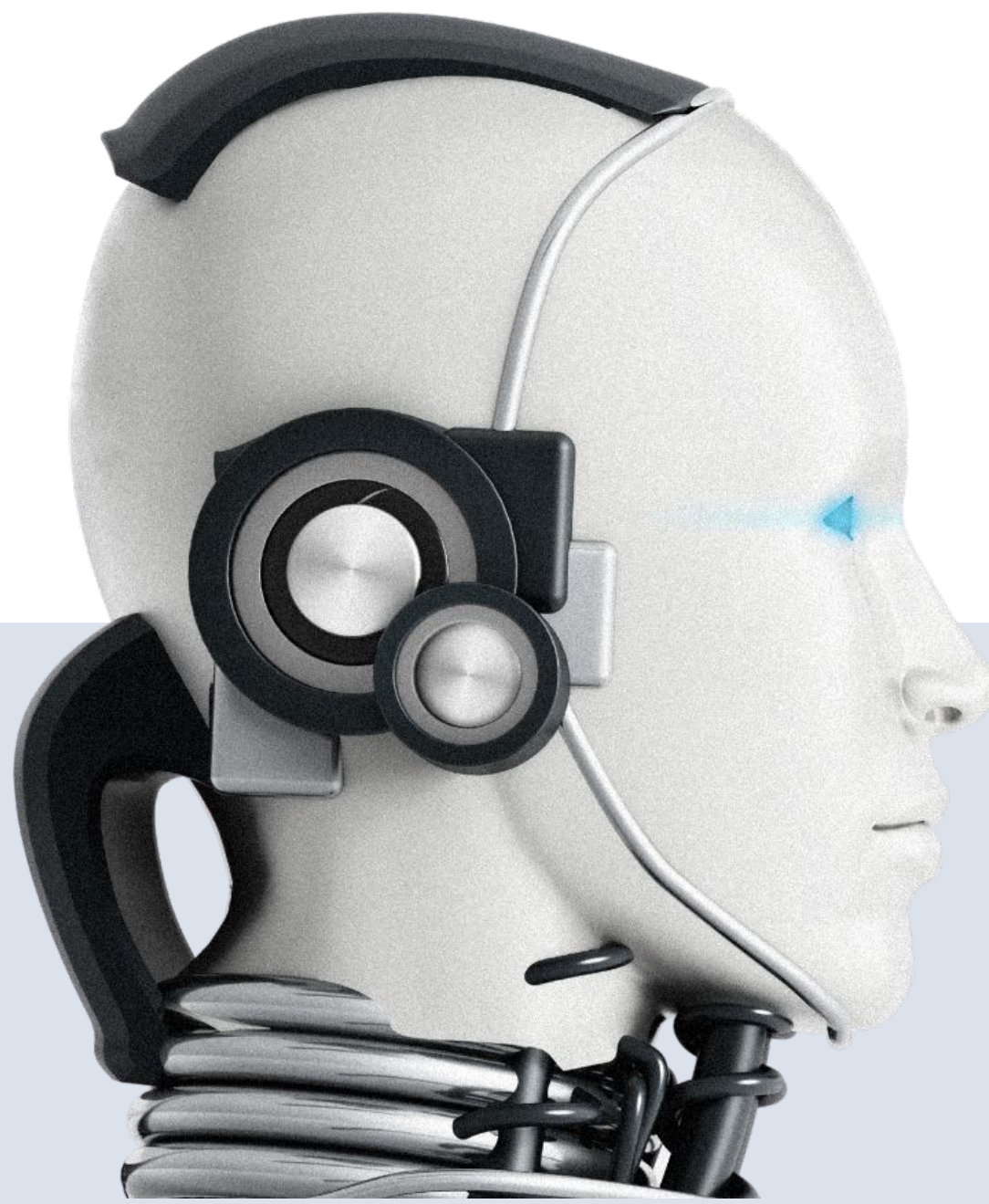

Ползи за хуманитарните науки

- Общностите в практиката (CoPs) осигуряват бърз достъп до дисциплинарни практики (например оценяване на резултатите от ИИ в историческата интерпретация, литературната критика или културния анализ).
- Членовете съвместно създават задачи, които развиват способността за оценка и етичното съзнание в контексти, посредничени от ИИ.
- Споделените ресурси намаляват натоварването (банки с промптове, контролни списъци за проверка), докато рефлексивният диалог укрепва академичния интегритет, приобщаването и прозрачността при използването на ИИ в академичното обучение.

Практически начини За преодоляване на бариерите

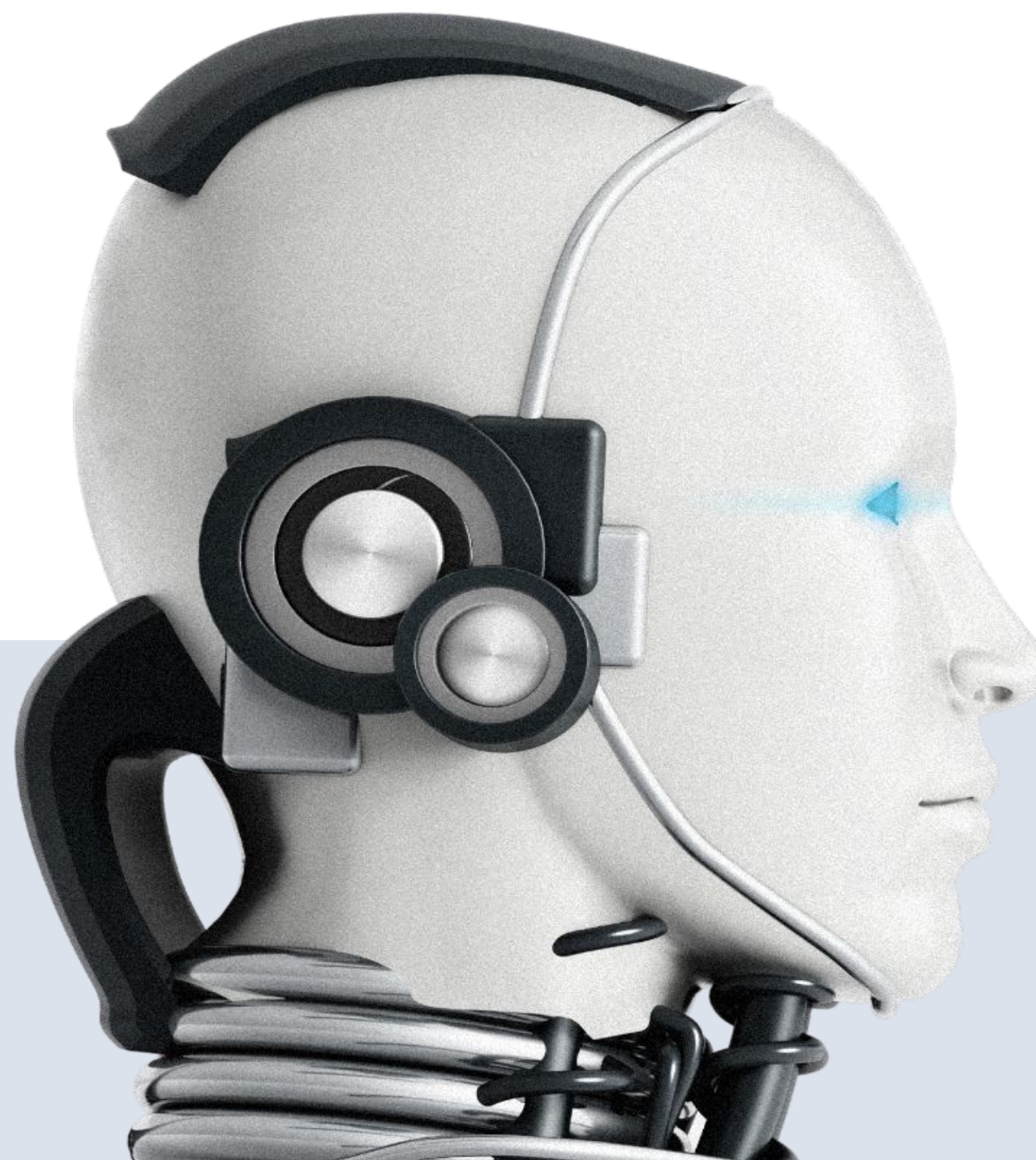
- Интегрирайте времето за CoP в съществуващите структури (първите 10 минути от срещите на отдела като „AI съвет на месеца“).
- Използвайте асинхронни канали (Teams/Slack/споделени дискове) за бързи въпроси и споделяне на материали.
- Ръководителите дават пример за уязвимост, като споделят свои неуспешни промптове или преработени уроци.
- Застъпвайте се за равноправен достъп до инструменти и целенасочено професионално развитие, като давате приоритет на критичната оценка пред новостта на инструмента.

Механизми за споделяне

- **Банка с задачи:** споделена папка, в която преподавателите съхраняват проверени задачи и структури за уроци, маркирани по дисциплина и учебна цел (например, откриване на пристрастност, проверка на цитирания).
- **Brown-Bag Exchanges:** кратки, неформални сесии, фокусирани върху една нова идея или задача.
- **Buddy Reviews:** колегите подлагат на стрес тестове оценките, интегриращи ИИ, преди внедряването им, за да открият пропуски и рискове от пристрастност.
- **Съвместни експерименти:** колегите изпълняват една и съща задача с ИИ в различни курсове, сравняват резултатите и съвместно изготвят насоки.
- **Форуми за студенти и преподаватели:** канят се студенти да покажат как използват ИИ, като се разкриват скрити практики и нужди.

Етика, справедливост, Включване в общностите на практика

- Да се даде гласност на разнообразни мнения и да се осигурят достъпни формати. Да се преодолее цифровото неравенство чрез лобиране за достъп до инструменти и обучение.
- Насърчавайте разкриването и критичното размишление върху влиянието на изкуствения интелект върху значението, пристрастията, творчеството и авторството.
- Въвеждайте практики, съобразени с пристрастията: изисквайте различни гледни точки, местни научни изследвания и източници на други езици, когато е уместно.
- Разглеждайте резултатите от чатботовете като насоки към източници, а не като източници сами по себе си.

Защо хуманитарните науки трябва да ръководят общността в практиката

1. **ИДЕНТИФИЦИРАЙТЕ:** Намерете 2-3 колеги, които проявяват интерес към ИИ (не само експертите).
2. **ИНИЦИИРАЙТЕ:** Насрочете 20-минутна среща кафе пауза. Без дневен ред, просто „Как се справяте с изкуствения интелект?“
3. **СПОДЕЛЕТЕ:** Изпратете един полезен ресурс или промпт до мейлинг листата на вашия отдел.
4. **СЪЗДАЙТЕ:** Създайте обща папка с име „Ресурси за ИИ“ и поканете другите да допринесат.

Малките стъпки създават културата.

- Не се нуждаете от разрешение от декана, за да стартирате общност на практика.
- Всичко започва с кафе. Всичко започва с обща папка.
- Намерете вашите „съюзници в областта на ИИ“. Дори група от трима души е общност.

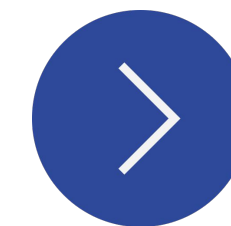
Интерактивна дейност

Започнете тук

Библиография

1. Wenger, E., McDermott, R., & Snyder, W. M. (2002). *Развиване на общности на практика: Ръководство за управление на знанията*. Бостън: Harvard Business School Press.
2. Every Learner Everywhere. (2023). *Наръчник за общностите на практика: Ръководство за изграждане на ефективни общности на практика във висшето образование*.
3. Holmes, W., Bialik, M., & Fadel, C. (2023). *Изкуствен интелект в образованието: обещания и последствия за преподаването и ученето*. Център за преработване на учебни програми.
4. Завацки-Рихтер, О., Марин, В. И., Бонд, М., & Гуверньор, Ф. (2019). Систематичен преглед на изследванията върху приложенията на изкуствения интелект във висшето образование – къде са преподавателите? *Международно списание за образователни технологии във висшето образование*, 16(1), Статия 39.
5. Уилсън, А., Уилсън, К. и Уитхаус, Г. (2020). Използване на общност на практика във висшето образование: Разбиране на демографските характеристики на участието и въздействието върху преподаването. *Международно списание за преподаване и учене във висшето образование*, 32(1), 39-48.

„Бъдещето на образованието не е в замяната на човешкия ум - то е в отговорното му разширяване. Продължавайте да задавате въпроси, продължавайте да преподавате, продължавайте да учите.“

Партньорството:

<https://trustai.unibit.bg/>

Проект „Trust AI“

Съфинансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA. Референтен номер на проекта: 2024-1-BG01-KA220-HED-000249185

Съфинансирано от
Европейския съюз

